

Д1 та 4ДФ несвоєчасна виплата зарплати, сплата податків

Багато роботодавців зараз стикаються з гострим браком коштів, у тому числі й на виплату зарплати, сплату податків. Є й ті, хто через військові дії не зміг своєчасно виплатити зарплату за лютий та березень 2022 року, місяці, за які сьогодні звітуємо, подаючи Об'єднаний звіт. Як в такому випадку заповнити додатки 1 (Д1) та 4 (4ДФ)?

Несвоєчасна виплата зарплати

Почнемо з Д1. Виплати, що входять до бази нарахування ЄСВ, відображаємо у Д1, сформованому за той місяць звітного кварталу, в якому вони були фактично нараховані в бухобліку. Тобто тут «рулить» місяць нарахування. Факт виплати для Д1 не цікавий.

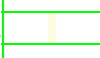
Переходимо до 4ДФ. В цьому додатку податкові агенти відображають як нарахування, так і виплату зарплати, сплату ПДФО, ВЗ.

Причому, якщо нараховану зарплату виплачено у встановлені терміни в місяці, що йде за місяцем нарахування, то вона має бути відображена в 4ДФ за той місяць, в якому така зарплата була нарахована. Аналогічно в цьому випадку відображаємо ПДФО та ВЗ, утримані й перераховані з такої своєчасно виплаченої зарплати.

Тобто, якщо зарплата виплачена, податки сплачені своєчасно, то в 4ДФ графи 3а = 3, 4а = 4, 5а = 5.

А якщо місяць, що настає за місяцем нарахування зарплати, минув, а її виплата не проведена?

Тоді виплату зарплати та сплату ПДФО й ВЗ з такої несвоєчасно виплаченої зарплати відображаємо в 4ДФ за ті місяці, в яких їх було **фактично** перераховано (виплачено).

Приклад 1. На підприємстві була виплачена лише зарплата за першу половину лютого 2022 року (аванс, виплата 22.02.2022). Зарплата за другу половину місяця була нарахована, але її виплата проведена у квітні 2022 року. ПДФО та ВЗ з нарахованої та невиплаченої частини зарплати за лютий були перераховані до бюджету 30 березня 2022 року.

Сума зарплати за лютий, нарахована працівникові Одарченку С. К. (податковий номер 3000111155) — 10000 грн (ЄСВ — 2200 грн, ПДФО — 1800 грн, ВЗ — 150 грн). Сума своєчасно виплаченої йому зарплати за лютий — 4427,50 грн. В «брудній» (до нарахування) сумі це 5500 грн (ПДФО — 990 грн, ВЗ — 82,50 грн).

В Д1 за лютий 2022 року відображаємо нараховану зарплату в загальному порядку (див. рис. 1).

04. N з/п	05. Громадянин України (І-так, 0-ні)	06. Жінка (1-так, 0-ні)	07. Ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ...	08. Код категорії Ю	09. Код типу зарплат уряд	10. Місяць та рік, за який проведено нарахування ¹⁵	12. Кількість календарних днів тимчасової непрацездатності	14. Кількість днів перебування у трудових відносинах	16. Загальна сума нарахованої зарплатної плати / доходу...		18. Сума різниці між розбіром мінімальної зарплатної плати та фактично нарахованою зарплатною платою за звітний місяць ...	19. Сума утриманого єдиного внеску за звітний місяць...	21.	22.	25.
									грн	коп.					
11. Прізвище, ім'я, по батькові ФО							13. Кількість днів без збереження зарплати	15. Кількість відпусток у зв'язку з вагітністю...	17. Сума нарахованої зарплатної плати / доходу ... у межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок:		20. Сума нарахованого єдиного внеску за звітний місяць ...				
									грн	коп.					
1	1	4	3000111155	1		22022		28	10000000	180000				10	
			Одарченко Семен Костянтинович							10000000				22000000	

Рис. 1. Фрагмент Д1. Несвоєчасна виплата зарплати

В 4ДФ за лютий 2022 року в графах:

— 3а, 4а, 5а вказуємо загальну суму нарахованих зарплати (10000 грн), ПДФО (1800 грн), ВЗ (150 грн) відповідно;

— 3, 4, 5 проставляємо своєчасно виплачену зарплату за лютий (в «брудній» сумі — 5500 грн) та сплачені з цієї суми ПДФО (990 грн) й ВЗ (82,50 грн) відповідно.

Увага! Не дивлячись на те, що ПДФО та ВЗ з зарплати за другу половину лютого, яка так і не була виплачена у встановлені строки, було перераховано своєчасно у березні (місяці, що йде за місяцем нарахування зарплати), в 4ДФ за лютий їх суми не зазначаємо. Тут діє правило: **якщо зарплата не виплачена в місяці, що йде за місяцем її нарахування, то всі податки, що сплачуються з неї відображаємо в тих місяцях, в яких вони фактично сплачені.**

З цим погоджуються й податківці. Так у роз'ясненні в категорії 103.25 Бази знань ДПСУ зазначає: якщо зарплату виплачують несвоєчасно, то, незважаючи на те, що ПДФО перераховують до бюджету протягом 30-ти календарних днів, наступних за місяцем її нарахування, суму фактично перерахованого до бюджету податку з такої зарплати слід відобразити у графі 4 за той місяць звітного кварталу, в якому ПДФО було **фактично перераховано.**

Дивимося порядок заповнення 4ДФ на рис. 2.

Розділ І. Персоналізовані дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку...												
N з/п	Ресстраційний номер облікової картки...	Сума доходу		Сума податку на доходи фізичних осіб		Сума військового збору		Ознака доходу	Дата		Ознака подат. сов. пільги	Ознака (0, 1)
		нарахованого	виплаченого	нарахованого	перерахованого	нараховано	перераховано		прийняття на роботу	звільнення з роботи		
1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
1	3000111155	10000,00	5500,00	1800,00	990,00	150,00	82,50	101				

Рис. 2. Фрагмент 4ДФ. Несвоєчасна виплата зарплати

А чи будуть загрожувати роботодавцеві трудові штрафи за несвоєчасно виплату зарплати? [Частина 3 ст. 10 Закону України від 15.03.2022 № 2136-IX](#) звільняє роботодавців від відповідальності за порушення зобов'язання щодо строків оплати праці, якщо вони доведуть, що це порушення сталося внаслідок ведення бойових дій або дії інших обставин непереборної сили.

Несвоєчасна сплата податків

Банки контролюють сплату ЄСВ в розмірі не менше ніж 1/5 від суми зарплати. Тож тут особливо не «погуляєш». Крім того факт перерахування ЄСВ не зазначають в Д1. Головне вірно обчислити та зазначити в цьому додатку нараховану суму єдиного внеску.

Саме тому залишаємо ЄСВ з Д1 та переходимо до ПДФО/ВЗ і 4ДФ.

Банки контролюють сплату ПДФО та ВЗ при виплаті оподаткованого доходу, але не контролюють суму податку/внеску, що сплачується. Тож багато роботодавців, не маючи достатньо коштів на виплату зарплати та сплату податків у повному обсязі, «економлять» на ПДФО та ВЗ, перераховуючи якусь символічну суму, наприклад, по 1 грн. Тільки б банк пропустив платежі.

Як це відобразити в 4ДФ? Дивимося приклад.

Приклад 2. Підприємство нарахувало працівникові (податковий номер 3025252535) зарплату за березень 2022 року в сумі 8000 грн (ПДФО — 1440 грн, ВЗ — 120 грн). Зарплата перерахована працівнику в квітні повному обсязі. Проте ПДФО з такої зарплати сплачено в сумі 2 грн, ВЗ — 2 грн.

В 4ДФ за березень за рядком з доходом працівника графа 3а = графі 3. Адже зарплата виплачена своєчасно та в повному обсязі.

А ось графі 4а ≠ 4, 5а ≠ 5. Причина — ПДФО та ВЗ сплачено не в повному обсязі. Тож в графі 4 вказуємо суму своєчасно сплаченого в квітні ПДФО з зарплати за березень (2 грн), а в графі 5 — суму своєчасно сплаченого в квітні ВЗ з зарплати за березень (2 грн).

Залишок березневого ПДФО та ВЗ зазначимо в графах 4 та 5 4ДФ за той місяць, в якому їх буде фактично сплачено.

Наведемо фрагмент 4ДФ з відомостями на працівника на рис. 3.

Розділ І. Персональні дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку...												
№ з/п	Регістраційний номер облікової картки...	Сума доходу		Сума податку на доходи фізичних осіб		Сума військового збору		Ознака доходу	Дата		Ознака подат. соц. пільги	Ознака (0, 1)
		нарахованого	виплаченого	нарахованого	перераховано го	нараховано	перераховано		прийняття на роботу	закінчення з роботи		
1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
1	3025252535	8000,00	8000,00	1440,00	2,00	120,00	2,00	101				

Рис. 3. Фрагмент 4ДФ. Несвочасна сплата ПДФО та ВЗ